

INFORMACJA Z REALIZACJI
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W CHEŁMIE ZA ROK 2016

Chełm, 2017r.

SPIS TREŚCI

I	WSTĘP	str. 3
II	REALIZACJA PROGRAMU	str. 5
1	CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1 Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych spożywaniem napojów alkoholowych.	str. 5
2	CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2 Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, spowodowanego nadużywaniem środków psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.	str. 8
3	CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3 Zapobieganie spożywaniu środków psychoaktywnych w tym alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	str. 9
4	CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4 Współpraca instytucjonalna.	str. 15
5	CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5 Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.	str. 18
6	CEL SZCZEGÓŁOWY NR 6 Reintegracja zawodowa i społeczna.	str. 19
7	MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W CHEŁMIE	str. 20
III	PODSUMOWANIE	str. 22

I. WSTĘP

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz.224 z późn. zm.) realizuje m. in. gmina. Zaliczają się one do katalogu zadań własnych gminy i obejmują następujące obszary:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej,

Są one realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Rada Miasta Chełm dnia 22 grudnia 2015r. podjęła uchwałę Nr XIV/146/15 w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016. (zwanym dalej: "Program"). W programie określono cele szczegółowe, wraz z katalogiem zadań przyjętych do realizacji. Program oparty był na założeniach Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 i został dostosowany do potrzeb lokalnych, istniejących zasobów instytucjonalnych i kadrowych.

Źródłem finansowania zadań określonych w Programie zgodnie z art. 18² cytowanej ustawy były dochody z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Planowana kwota to 1.100.000,00 zł, z której 100.000,00 zł przeznaczono na realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2016. Stąd też wysokość planowanych środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Programu wynosiła **1.000.000,00 zł**. Sposób podziału tej kwoty oraz wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację zadań w poszczególnych obszarach ujętych w Programie przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1 Planowana wysokość środków finansowych na realizację zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na 2016 rok oraz wydatkowanie środków.

Lp.	Zadania	Planowane środki	Wydatkowane środki
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	130.000,00 zł	130.000,00 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	20.000,00 zł	20.000,00 zł
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	340.500,00 zł	*308.700,33 zł
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	210.000,00 zł	162.087,98 zł
5	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	4.000,00 zł	2.750,00
6	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.	200.000,00 zł	200.000,00 zł
7	Oplaty sądowe, opłaty związane z wydaniem opinii biegłych, koszty administracyjne związane z realizacją programu, koszty funkcjonowania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie, jej zespołów problemowych.	95.500,00 zł	**53.632,18 zł
RAZEM		1.000.000,00 zł	877.170,49 zł

* W tym środki finansowe w wysokości 4.461,76 zł przeznaczone na współfinansowanie opracowanej „Diagnozy Problemów Społecznych Miasta Chełm” oraz „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020”.

** Bez środków finansowych przeznaczonych na kontrole korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i piwa ujętych w pkt 5.

II. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja zadań przyporządkowanych do celów szczegółowych Programu następowała w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawę z 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2016r., poz.1817, z późn. zm.) - otwarty konkurs ofert.
2. Zarządzenie Nr 392/16 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 10 lutego 2016r. w sprawie zasad finansowania zadań ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2016, dla miejskich jednostek organizacyjnych w 2016 roku.
3. Ustawę z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2016r., poz.1638, z późn. zm).
4. Ustawę z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2015r., poz. 2164, z późn. zm.)

i przedstawiała się następująco:

1. Cel szczegółowy Nr 1

Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych spożyciem napojów alkoholowych.

Obszar Nr 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu – planowane działania:

1. Prowadzenie działań edukacyjno - motywacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Organizowanie warsztatów/treningów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu.
3. Prowadzenie oddziaływań zdrowotnych przez podmioty lecznicze w zakresie programów psychoterapii i terapii uzależnienia od alkoholu w tym DDA. z uwzględnieniem tzw. podwójnej diagnozy i uzależnień mieszanych.
4. Prowadzenie programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób bezdomnych przebywających w schroniskach funkcjonujących na terenie miasta Chełm.
5. Prowadzenie programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym w Chełmie.
6. Organizowanie obozów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków ich rodziny.
7. Realizacja procedury związanej z zastosowaniem obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu zależy między innymi od zwiększenia dostępności do różnych form pomocy prowadzonej zarówno przez podmioty lecznicze oraz stowarzyszenia abstynenckie. Miasto Chełm od szeregu lat wspiera stowarzyszenia abstynenckie poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych w wyniku otwartych konkursów ofert na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Taka sytuacja miała miejsce również w roku 2016. Działania w niżej wymienionych obszarach:

- 1) edukacyjno - motywacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) warsztatach/treningach terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 3) obozach terapeutycznych dla osób uzależnionych,
- 4) korekcyjno - edukacyjnych dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym w Chełmie,
- 5) korekcyjno - edukacyjnych dla osób bezdomnych przebywających w schroniskach funkcjonujących na terenie miasta Chełm,

realizowane były od kwietnia do grudnia 2016r. w stowarzyszeniach opisanych w tabeli nr 6 tj:

Program edukacyjno- motywacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu realizowały 3 stowarzyszenia. Uczestnicy zajęć to grupa zamknięta w liczbie od 11 do 20 osób w każdym ze stowarzyszeń. W warsztatach/treningach terapeutycznych realizowanych przez 4 stowarzyszenia uczestniczyło, w każdym z nich średnio po 17 osób. Uczestnikami czterodniowego obozu terapeutycznego było 25 osób, których leczenie w podmiotach leczniczych ukończyło się nie później niż 1 rok przed obozem terapeutycznym. W programach korekcyjno-edukacyjnych uczestniczyło odpowiednio: 10 osób przebywających w zakładzie karnym oraz 42 osoby zamieszkujące w schronisku. Na realizację przedmiotowych programów przeznaczono 703 godziny. Dokonując porównania wymienionych oddziaływań z rokiem 2015 należy stwierdzić, że zwiększyła się liczba godzin na realizację tych form pomocy oraz wsparciem zostali objęci po raz pierwszy bezdomni, mieszkańcy schroniska. Wysokość dotacji jaką otrzymały stowarzyszenia na realizację opisanych przedsięwzięć wynosiła 58.772,00zł (ostatecznie stowarzyszenia wykorzystaly **58.604,17 zł**)

Poziom finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń zdrowotnych w obszarze opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień nie zabezpiecza realnego popytu na świadczenia w zakresie uzależnień. Stąd też w roku 2016 podmioty lecznicze tj. NZOZ OPDiTZR „RODZINA” w Chełmie oraz SP WSzS w Chełmie otrzymały dotacje w następujących wysokościach: NZOZ OPDiTZR „RODZINA” w Chełmie - **100.000,00 zł**, SP WSzS w Chełmie - **30.000,00 zł**, na realizację zadania własnego Miasta Chełm w obszarze zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

W ramach umowy niepubliczny podmiot leczniczy w okresie od 01 lutego 2016r. do 31 grudnia 2016r. zrealizował działania terapeutyczne i rehabilitacyjne. Rodzaj tych działań zawierają tabele nr 2 i 3.

Tabela nr 2 Działania terapeutyczne

Lp.	Rodzaj świadczeń	Liczba godzin	Liczba osób objętych świadczeniami
1.	Porada terapeutyczna	188	123
2.	Sesja psychoterapii grupowej dla osób uzależnionych od alkoholu	94	116
3.	Sesja psychoterapii grupowej dla osób współuzależnionych	141	130
4.	Sesja psychoterapii indywidualnej	188	202
5.	Sesja psychoedukacyjna dla osób uzależnionych	96	56
Ogółem		707	626

Tabela nr 3 Działania rehabilitacyjne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba godzin	Liczba osób objętych świadczeniami
1.	Sesja psychoterapii indywidualnej	205	252
2.	Warsztaty After Care (Maraton Terapeutyczny)	55	81
3.	Sesja psychoterapii grupowej dla osób z syndromem dorosłego dziecka alkoholika (DDA)	135	88
Ogółem		395	421

Umowa na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej zawarta z podmiotem publicznym stanowiła również o prowadzeniu w okresie od 18 kwietnia do 15 grudnia 2016r. oddziaływań terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Rodzaj tych oddziaływań zawierają tabele nr 4 i 5.

Tabela nr 4 Działania terapeutyczne

Lp.	Rodzaj świadczeń	Liczba godzin	Liczba osób objętych świadczeniami
1.	Sesja psychoterapii grupowej dla osób uzależnionych od alkoholu	140	46
2.	Sesja psychoterapii grupowej dla osób współuzależnionych i członków rodzin osób uzależnionych	66	23
3.	Sesja psychoterapii grupowej dla osób z syndromem dorosłego dziecka alkoholika „DDA”.	66	10
Ogółem		272	79

Tabela nr 5 Działania rehabilitacyjne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba godzin	Liczba osób objętych świadczeniami
1.	Warsztaty After Care	17,5	29
Ogółem		17,5	29

Przedmiotowe oddziaływania były dopełnieniem oferty leczenia osób uzależnionych od alkoholu finansowanej przez NFZ.

Dokonując podsumowania prowadzonych działań należy stwierdzić, że w porównaniu do roku 2015 nastąpiło zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

Procedurę związaną z podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym kierowanie na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczenia odwykowego, prowadziła Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie. Skala zjawiska w tym zakresie została opisana w punkcie 7 niniejszej informacji.

2. Cel szczegółowy Nr 2

Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem środków psychoaktywnych oraz ochroną przed przemocą

Obszar Nr 2

Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

- planowane działania:

1. Prowadzenie działań edukacyjno - motywacyjnych dla osób współuzależnionych.
2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
3. Wspieranie działań służących pogłębieniu więzi rodzinnych w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez dofinansowanie m.in. pikników rodzinnych, dni rodzin, pielgrzymek trzeźwościowych.
4. Udzielenie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym poprzez finansowanie placówki wsparcia dziennego.
5. Wspieranie działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej poprzez finansowanie specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom współuzależnionym, dotkniętym przemocą w rodzinie, ubóstwem, wykluczeniem społecznym, udzieleniu pomocy psychologicznej i terapii małoletnich dzieci z problemem alkoholowym.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Zapobieganie lub zminimalizowanie powstałego problemu w roku 2016 opisują powyższe działania, realizowane w następujący sposób:

W wyniku otwartych konkursów ofert działania edukacyjno - motywacyjne, prowadzenie punktów konsultacyjnych, wspieranie działań służących pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez dofinansowanie m.in. pikników rodzinnych, dni rodzin, pielgrzymek trzeźwościowych zlecono organizacjom pozarządowym. Wykaz tych organizacji zawarty jest

w tabeli nr 6. Na działania edukacyjno- motywacyjne realizowane w okresie od kwietnia 2016r. do 15 grudnia 2016r. w 4 stowarzyszeniach przeznaczono 299 godzin. Oddziaływaniami została objęta grupa licząca od 10 do 20 osób w każdym ze stowarzyszeń, a w 2 piknikach rodzinnych uczestniczyło 170 osób tj. około 60 rodzin. Z pielgrzymek trzeźwościowych do Lichenia i Częstochowy skorzystało 110 osób. Prowadzone w okresie od kwietnia 2016r. do 15 grudnia 2016r. przez 4 stowarzyszenia punkty konsultacyjne były czynne w godzinach popołudniowych przez 2 dni w tygodniu przez 2 godziny w łącznej liczbie 536 godzin. Podczas dyżurów udzielano konsultacji prawniczych, psychologicznych. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 720 osób. Wysokość dotacji jaką otrzymały stowarzyszenia na realizację zadań wynosiła 63.427,00 zł (ostatecznie wykorzystały **62.416,00 zł**)

Ogłoszony w 2016 r. otwarty konkurs ofert zawierał zadanie w zakresie udzielania pomocy dzieciom z problemem alkoholowym poprzez dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego. Na powyższe zadanie nie złożono ofert.

Ponadto w roku 2016 przyjęto w trybie art.19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ofertę Fundacji Św. Cyryla i Metodego z Warszawy w zakresie podniesienia kompetencji wychowawczych rodziców. W ramach zadania odbyły się 15 godzinne warsztaty pt. „Tato net”. Warsztaty przeprowadzono w Parafii pw NNMP w Chełmie. W warsztatach uczestniczyła grupa 26 osób tj. 16 ojców i 10 matek. Na ten cel fundacja otrzymała dotację w wysokości **3.080,00 zł**

Wsparcie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w opisanym obszarze nastąpiło poprzez przekazanie środków finansowych w wysokości **20.000,00 zł**. Z pomocy Ośrodka skorzystało 108 osób z 72 rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w tym 72 kobiety i 36 dzieci. Udzielono im wsparcia psychologicznego i pedagogicznego oraz terapii indywidualnej i rodzinnej. W 2016r. w hostelu przebywało 18 osób w tym 5 kobiet i 13 dzieci. Wśród tych osób były 3 kobiety i 7 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Cel szczegółowy Nr 3

Zapobieganie spożywaniu środków psychoaktywnych w tym alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

Obszar nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych

– planowane działania:

1. Zakup bądź realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych dla szkół

- i placówek oświatowo-wychowawczych.
2. Wspieranie programów profilaktycznych opracowanych przez pedagogów i psychologów spełniających standardy określone przez ORE w celu ich realizacji w swoich placówkach.
 3. Organizowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych przez nauczycieli, pedagogów, psychologów.
 4. Zakup spektakli teatralnych o tematyce uzależnień dla szkół i placówek oświatowo - wychowawczych.
 5. Organizowanie konkursów promujących zdrowy trzeźwy styl życia wolny od uzależnień poprzedzonych działaniami profilaktycznymi w zakresie uzależnień.
 6. Organizowanie przez kluby sportowe i stowarzyszenia kultury fizycznej pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu.
 7. Wspieranie rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w tym z rodzin z problemem alkoholowym poprzez prowadzenie zajęć edukacyjno-rozwojowych, kulturalno-artystycznych, rekreacyjno-sportowych będących uzupełnieniem działań statutowych miejskiej jednostki organizacyjnej i instytucji kultury.
 8. Organizowanie imprez okolicznościowych np. „Dzień dziecka”, „Mikołajki dla dzieci i młodzieży” w tym z rodzin z problemem alkoholowym.
 9. Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno - edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu.
 10. Prowadzenie i wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach w tym: współpraca z WORD Chełm, KMP Chełm oraz zakup materiałów edukacyjnych i urządzeń do kontroli zawartości alkoholu w organizmie kierowcy.
 11. Zakup i dystrybucja ulotek, broszur, plakatów, specjalistycznych czasopism i literatury, filmów i innych materiałów edukacyjno - promocyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
 12. Organizowanie lokalnych imprez promujących zdrowi i trzeźwy styl życia wolny od nałogów w formie: happeningów, marszy, ogólnopolskiego rajdu środowisk trzeźwościowych dookoła Polski.

Profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za niekorzystne i dolegliwe. Zadania określone w tym obszarze zostały zrealizowane w następujący sposób:

Zarządzenie Nr 392/2016 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 10 lutego 2016r. w sprawie zasad finansowania zadań ze środków Miejskiego Programu profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania

Narkomanii na lata 2014-2016, w roku 2016 określało katalog zadań podlegających finansowaniu obejmujący zadania określone powyżej w pkt., 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8.

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w pierwszej kolejności finansować programy profilaktyczne o solidnych podstawach naukowych, skuteczne lub będące przykładem dobrych praktyk, czyli rekomendowane programy profilaktyczne. W grudniu 2015 r. Szkoła Podstawowa Nr 4, Szkoła Podstawowa Nr 10, Szkoła Podstawowa Nr 11, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 rozpoczęły realizację rekomendowanego programu profilaktycznego pt. „Domowi Detektywi”, a realizację zakończyły w m-cu kwietniu 2016r. Oddziaływaniami programu została objęta grupa 197 uczniów, oraz 87 rodziców. Środki finansowe na ten cel zostały przekazane w roku 2015.

Pedagodzy i psychologzy z placówek oświatowo - wychowawczych nie opracowywali własnych programów profilaktycznych, a dyrektorzy tych placówek nie składali wniosków o finansowanie programów. Placówki oświatowo-wychowawcze nie występowały również z wnioskami o przekazanie środków finansowych na szkolenia.

Jedną z form oddziaływań profilaktycznych zawartej w zasadach finansowania zadań dla miejskich jednostek organizacyjnych, z której bardzo chętnie korzystają placówki oświatowo - wychowawcze są spektakle teatralne. Z tej formy oddziaływań skorzystały:

- 1) Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 1 dokonał zakupu spektaklu teatralnego pn. „Kuszenie śmierci”, który obejrzało 71 uczniów. Zespół otrzymał środki finansowe w wysokości **2.200,00 zł**,
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 5 dokonała zakupu 4 spektakli teatralnych pt. „Niwelator problemów”, „Wielka Ucieczka”, „Kolekcjonerzy wrażeń” oraz „Skradzione mądrości” ,które obejrzało 493 uczniów. Szkoła otrzymała środki finansowe w wysokości **1.480,00 zł**,
- 3) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 8 z Oddziałami Sportowymi – dokonał zakupu spektaklu teatralnego pn. „Spacer po linie”, które obejrzało 159 uczniów. Zespół otrzymał środki finansowe w wysokości **350,00 zł**,
- 4) Zespół Szkół Ekonomicznych i III Liceum Ogólnokształcące dokonał zakupu 2 spektakli teatralnych pt: „Anioł” oraz „Spacer po linie”, który obejrzało 507 uczniów. Na zakup spektaklu teatralnego Zespół otrzymał środki finansowe w wysokości **700,00 zł**,
- 5) Młodzieżowy Dom Kultury w Chełmie, po raz szósty organizował „Chełmskie Wakacje Teatralne” w ramach których w dniach: 02, 16 i 30 lipca 2016 r., 06, 20, 24 sierpnia 2016r. na Placu Łuczковского oraz na dziedzińcu Szkoły Podstawowej Nr 10 i Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich o także Parku Miejskim przy ul. Lubelskiej zorganizował plenerowe spektakle teatralne o tematyce uzależnień. W spektaklach każdorazowo uczestniczyło około 300 osób. Młodzieżowy Dom Kultury realizował również w dwóch edycjach rodzinne spektakle teatralne pn „Teatr na

poduszkach”, tj. w dniu 30 kwietnia i 14 maja 2016r., w których łącznie uczestniczyło 120 osób (rodzice i dzieci), oraz w dniach 29 października, 19 i 26 listopada 2016r. W każdym z tych spektakli uczestniczyło od 70 do 80 osób (rodzice i dzieci). Na zakup spektakli teatralnych Młodzieżowy Dom Kultury otrzymał środki finansowe w wysokości **19.500,00 zł**

Ogółem w ramach Programu na zakup spektakli teatralnych o tematyce uzależnień wydatkowano środki finansowe w wysokości **24.230,00 zł**. W stosunku do roku 2015 były one wyższe o 3.930,00 zł

Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 1 był organizatorem 2 konkursów promujących zdrowy, trzeźwy styl życia wolny od uzależnień. Przeprowadzenie konkursów poprzedzone było działaniami profilaktycznymi w zakresie zorganizowania zajęć warsztatowych dla dzieci i rodziców (teatralne, muzyczne), realizacji elementów rekomendowanego programu Profilaktycznego „Spójrz inaczej”. W zajęciach uczestniczyło 49 uczniów i 15 rodziców. W konkursie udział wzięli również uczniowie z integracyjnych placówek oświatowo-wychowawczych. Na realizację powyższego przedsięwzięcia Zespół otrzymał środki finansowe w wysokości **1.650,00 zł**.

Organizowanie przez kluby sportowe i stowarzyszenia kultury fizycznej pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie profilaktyki uzależnień realizował Wydział Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Chełm na podstawie zmiany dysponenta środków. W wyniku otwartego konkursu ofert podmioty wymienione w tabeli nr 5 otrzymały dotacje na realizację zadań tj.:

Tabela nr 5 Podmioty realizujące pozalekcyjne zajęcia sportowe

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący zadanie	Wysokość przyznanej dotacji / Wykorzystana dotacja	Liczba uczestników zadania
1	„Przeciwdziałanie poprzez sport”	Uczniowski Klub Sportowy „Tempo”	26.000,00 zł	51 uczestników
			26.000,00 zł	
2	„Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku”	Chełmski Klub Karate „Kyokushin”	4.000,00 zł	ok. 180 zawodniczek i zawodników
			4.000,00 zł	
3	„Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku”	Miejski Klub Sportowy „Cement - Gryf” Chełm	32.000,00 zł	około 100 uczestników
			32.000,00 zł	
4	„Pozalekcyjne zajęcia - Sport to zdrowie”	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka”	3.000,00	ok.65 uczestników
			3.000,00	
5	„Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2016 roku”	Klub Karate Kyokushin „KANKU”	4.000,00 zł	ok. 40 osób
			4.000,00 zł	
6	„Otwarta szkoła dla sportu” - organizowanie zajęć sportowych		28.000,00 zł	

	w różnych dyscyplinach sportu z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku	Miejski Szkolny Związek Sportowy	28.000,00 zł	80 zawodników
7	„Stop alkoholowi – żyj zdrowo na sportowo”	Miejski Klub Sportowy „Agros” Chełm	22.000,00 zł	ok. 80 uczestników
			22.000,00 zł	
8	„Gra w piłkę nożną, jako zdrowa i alternatywna do zagrożeń uzależnieniami, forma spędzania wolnego czasu”	Uczniowski Klub Sportowy „Niedźwiadek” Chełm	30.000,00 zł	20 uczestników
			30.000,00 zł	
9	„Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem profilaktyki w 2016 roku	Chełmski Klub Sportowy „Chelmianka”	32.000,00 zł 32.000,00 zł	ok. 40 osób
10	„Aktywność fizyczna – alternatywą patologii społecznych i zdrowotnych”	Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	38.000,00 zł	51 uczestników
			37.773,64 zł	
11	„Organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, karate kyokushin z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2016 roku”	Klub Kyokushin – kan Karate Do	2.000,00 zł	ok. 180 zawodniczek i zawodników
			2.000,00 zł	
12	„Prowadzenie szkolenia dzieci i młodzieży z zakresu strzelectwa sportowego z elementami biathlonu letniego z uwzględnieniem profilaktyki”	Międzyszkolny Klub Sportowy „Dragon” Chełm	6.000,00 zł	około 100 uczestników
			6.000,00 zł	
13	„Zajęcia pozalekcyjne z zakresu piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki koszykowej z uwzględnieniem profilaktyki”	Stowarzyszenie Kulturalno – Oświatowo – Sportowe „Aktywna 8”	3.000,00 zł	ok.65 uczestników
			3.000,00 zł	
14	„Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2016 roku”	Międzyszkolny Klub Sportowy Judo Chełm	4.000,00 zł	ok. 40 osób
			4.000,00 zł	
15	„Czas na sport – pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży”	Towarzystwo „Oświata”	1.500,00 zł	80 zawodników
			1.500,00 zł	
16	„Sport alternatywą wobec używek „	Klub Sportowo - Rekreacyjny „BASKET”	4.000,00 zł	ok. 80 uczestników
			3.580,99 zł	
17	„Prowadzenie szkolenia dzieci i młodzieży z zakresu pływania i ratownictwa wodnego z uwzględnieniem profilaktyki”	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Lider”	3.000,00 zł	20 uczestników
			3.000,00 zł	
Ogółem			242.500,00	2403
			241.854,63 zł	

Miejskie jednostki organizacyjne zgodnie z zasadami finansowania zadań zostały wsparte w rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Chełmski Dom Kultury otrzymał dotację na realizację zadania o własnej nazwie „Letnie warsztaty taneczne” w wysokości **6.000,00 zł**. W ramach zadania w okresie od 01 sierpnia do 09 września 2016r. zorganizowano 87 godzin warsztatów tanecznych. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem i uczestniczyło w nich łącznie 70 osób. Inną formą spędzania przez dzieci i młodzież czasu

wolnego było zorganizowanie przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chełmie w okresie od 29 października 2016r. do 30 grudnia 2016r. kolejnej tj. 10 edycji halowej ligi dzieci i młodzieży w piłce nożnej, tenisie stołowym i siatkonce. W lidze udział wzięło 31 drużyn piłki nożnej, 6 drużyn siatkonce oraz 24 zawodników w tenisie stołowym. Łącznie w halowej lidze udział wzięło ponad 350 osób tj. dzieci i młodzieży. Na realizację przedmiotowego zadania Ośrodek otrzymał środki finansowe w wysokości **8.800,00 zł.**

Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Dom Małych Dzieci na podstawie zarządzenia o którym mowa wyżej, zorganizowały dla swoich podopiecznych „Dzień Dziecka 2016” oraz „Mikołajki 2016”. Na ten cel wydatkowane środki finansowe w kwocie **9.000,00 zł.**

Organizatorem lokalnej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej połączonej z „Dniem Dziecka” na podstawie zarządzenia o którym mowa wyżej był Chełmski Dom Kultury, który na realizację w dniu 01 czerwca 2016r. zadania otrzymał dotację w wysokości **8.000,00 zł.** W ramach zadania odbyły się: konkurencje sportowo - turystyczne, pokazy szczudlarzy, pokazy modelarskie – latawce i balony, koncert piosenek, udostępnienie urządzeń rekreacyjnych oraz wykład nt. szkodliwości spożywania alkoholu.

W roku 2016 Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych „Razem na Kresach” na podstawie art.19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadziło w okresie od 15 września do 30 listopada 2016r. kampanię profilaktyczno – edukacyjną, mającą na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat uzależnień od alkoholu. Była ona skierowana do młodzieży oraz osób dorosłych, mieszkańców miasta Chełma. W ramach zadania opublikowano na łamach dwóch tygodników lokalnych artykuły o tematyce alkoholowej, wyemitowano audycje w Radiu Bon Ton na temat uzależnień, opracowano materiały edukacyjne i informacyjne w formie ulotek oraz zlecono druk plakatów. Plakaty w ilości 500 sztuk zostały rozkolportowane w następujących rejonach miasta: Os. Śródmieście, Os. Dyrekcja Górna, Os. Dyrekcja Dolna, Os. Rejowiecka, Os. Działki, Os. XXX-lecia, Os. Kościuszki, Os. Cementowni, natomiast ulotki zostały przekazane do zarządców budynków tj. ChSM, PUM, wspólnot mieszkaniowych. Na realizację kampanii Stowarzyszenie otrzymało dotację w wysokości 9.9000,00 zł, a ostatecznie wydatkowało **9.897,98 zł.**

Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach realizowane było przez Komendę Miejską Policji w Chełmie. Komenda w związku z otrzymaniem kolejnych 4 urządzeń do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu Alco Blow oraz urządzenia stacjonarnego dokonywała w roku 2016 zwiększonej liczby kontroli drogowych. Wydatki w tym obszarze wynosiły **7.870,00 zł.** Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach realizowane było również przez stowarzyszenie (tabela nr 6), której realizację zadania zlecono w wyniku otwartego konkursu ofert.

W ramach Programu dokonano zakupu ulotek i broszur o tematyce uzależnień, które zostały przekazane dla 5 szkół wnioskujących o potrzebie zwiększenia wiedzy w obszarze

uzależnień, Komendy Miejskiej Policji w Chełmie oraz 2 parafii. Na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości **1.295,70 zł**.

W wyniku otwartego konkursu ofert lokalną imprezę promującą zdrowy i trzeźwy styl życia w formie ogólnopolskiego rajdu środowisk trzeźwościowych dookoła Polski im. Jana Pawła II – etap chełmski zlecono organizacji pozarządowej (tabela nr 6), przekazując dotację w wysokości **3.030,00 zł**.

Dokonując porównania wymienionych działań profilaktycznych z rokiem 2015 należy stwierdzić, że miejskie jednostki organizacyjne otrzymały więcej środków finansowych na realizację przedsięwzięć (rok 2014 - 24.432,68 zł, rok 2015 – 48.735,66 zł, rok 2016 – 49.680,00 zł) w wyniku zwiększenia liczby realizowanych zadań.

4. Cel szczegółowy Nr 4

Współpraca instytucjonalna

Obszar Nr 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych – planowane działania:

1. Zlecenie do realizacji zadań w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Zlecenie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych MJOiIK.
3. Kontynuacja dofinansowania wkładu własnego dla NGO ubiegających się o środki finansowe inne niż budżet Miasta Chełma na realizację zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Udzielanie rekomendacji w związku z ubieganiem się o środki finansowe inne niż budżet Miasta Chełm.
5. Udzielanie informacji, wyjaśnień przy składaniu ofert konkursowych.
6. Zapewnienie oferty szkoleniowej dla osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
7. Kontynuowanie prowadzenia podstrony internetowej zawierającej zagadnienia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Znaczącą rolę w rozwiązaniu problemów alkoholowych stanowią organizacje pozarządowe, a w szczególności stowarzyszenia abstynenckie, którym gmina może zlecać wykonanie zadań w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W wyniku ogłoszenia i rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Chełm w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym

w 2016r. organizacjom pozarządowym przekazano środki finansowe w wysokości **163.569,00 zł**. Ostatecznie organizacje wykorzystały do końca roku środki finansowe w wysokości **162.087,98 zł**. Tabela nr 6 przedstawia wykaz organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje.

W zorganizowanych przez Wydział Spraw Społecznych spotkaniach dotyczących omówienia zasad i warunków konkursów uczestniczyły organizacje pozarządowe.

Miasto Chełm poprzez ogłoszenie w 2015r. otwartego konkursu ofert stworzyło możliwość wsparcia zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach programów finansowanych ze środków publicznych pochodzących spoza budżetu miasta Chełm poprzez dofinansowanie tzw „wkładu własnego” w zakresie priorytetowych zadań w obszarach:

- 1) zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielania rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą,
- 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

ze wskazaniem dwóch terminów do których należy założyć oferty tj. do dnia 10 lutego i 31 marca 2016r. Ww. terminach nie zostały złożone żadne oferty.

Instytucje i stowarzyszenia działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych nie występowały w 2016r. z wnioskami o udzielenie rekomendacji oraz zapewnienia oferty szkoleniowej.

Tabela nr 6 . Organizacje pozarządowe, które otrzymały dotacje na realizację Programu w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016r.

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący zadanie	Cel szczegółowy	Wysokość przyznanej dotacji	Wysokość wykorzystanej dotacji
1.	Organizowanie warsztatów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu	Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny	1	1 585,00 zł	1 585,00 zł
2.	Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla osób współuzależnionych	Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny	2	6 387,00 zł	6 387,00 zł
3.	Zajęcia w grupie edukacyjno – informacyjnej dla osób współuzależnionych	Stowarzyszenie Centrum Edukacyjno – Motywacyjne „RAZEM”	2	3 650,00 zł	3 500,00 zł
4.	Zajęcia w grupach edukacyjno – motywacyjnych wspierających proces zdrowienia dla osób uzależnionych od alkoholu	Stowarzyszenie Centrum Edukacyjno – Motywacyjne „RAZEM”	1	6 700,00 zł	6 550,00 zł
5.	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin	Stowarzyszenie Centrum Edukacyjno – Motywacyjne „RAZEM”	2	9 640,00 zł	9 640,00 zł

6.	XXIII Zlot rodzin abstynenckich „Chełm 2016”	Stowarzyszenie Edukacyjno – „RAZEM”	Centrum Motywacyjne	2	1 650,00 zł	1 650,00 zł
7.	Warsztaty i treningi terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu	Stowarzyszenie Edukacyjno – „RAZEM”	Centrum Motywacyjne	1	5 190,00 zł	5 040,00 zł
8.	Program edukacyjno – motywacyjny dla osób uzależnionych	Stowarzyszenie Rodzin „PRZYSTAŃ”	Integracji	1	12 300,00	12 300,00
9.	Cykl treningów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu	Stowarzyszenie Rodzin „PRZYSTAŃ”	Integracji	1	9 300,00 zł	9 300,00 zł
10.	Pielgrzymka Trzeźwościowa – Jasnogórskie Ogólnopolskie spotkania Trzeźwościowe w Częstochowie	Stowarzyszenie Wspierania Rodziny w Chełmie	Ośrodek	2	2 960,00 zł	2 960,00 zł
11.	Raciborski Rajd Środowisk Trzeźwościowych dookoła Polski im. Jana Pawła II – Etap Chełmski	Stowarzyszenie Wspierania Rodziny w Chełmie	Ośrodek	3	3 030,00 zł	3 030,00 zł
12.	Prowadzenie działań edukacyjno – motywacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu	Stowarzyszenie Wspierania Rodziny w Chełmie	Ośrodek	1	6 387,00 zł	6 387,00 zł
13.	Piknik Rodzin Abstynenckich	Stowarzyszenie Wspierania Rodziny	Ośrodek	2	1 800,00 zł	1 800,00 zł
14.	Bądź trzeźwy na drodze! Nie bądź drogowym idiotą! - akcja edukacyjna chełmskiej młodzieży	Automobilklub Chełmski		3	5 200,00 zł	5 200,00 zł
15.	Program korekcyjno – edukacyjny dla mieszkańców Ośrodka Pomocy Bliźniemu Markot w Chełmie	Stowarzyszenie MONAR		1	9 500,00 zł	9 500,00 zł
16.	Organizowanie pielgrzymek trzeźwości-owych jako działanie służące pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym	Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA”		2	3 200,00 zł	2 389,00 zł
17.	Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla osób współuzależnionych	Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA”		2	3 080,00 zł	3 080,00 zł
18.	Organizowanie warsztatów i treningów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu	Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA”		1	3 930,00 zł	3 912,17 zł
19.	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin	Stowarzyszenie Rodzin „PRZYSTAŃ”	Integracji	2	11 800,00 zł	11 800,00 zł
20.	Program edukacyjno – informacyjny dla osób współuzależnionych	Stowarzyszenie Rodzin „PRZYSTAŃ”	Integracji	2	5 960,00 zł	5 960,00 zł
21.	Obozy terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych członków ich rodzin	Stowarzyszenie Rodzin „PRZYSTAŃ”	Integracji	1	11 500,00 zł	11 500,00 zł
22.	Prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym w Chełmie jego realizacji	Stowarzyszenie „Winda”	integracyjne	1	3 880,00 zł	3 880,00 zł
23.	Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin	Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA”		2	6 250,00 zł	6 050,00 zł
24.	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich	Stowarzyszenie Wspierania Rodziny	Ośrodek	2	7 050,00 zł	7 050,00 zł

	rodzin	w Chełmie			
25.	Odpowiedzialna sprzedaż napojów alkoholowych poprzez szkolenie dla właścicieli i pracowników punktów sprzedaży alkoholu	Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych	5	6.400,00 zł	6.400,00 zł
26.	Wsparcie terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin	Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny	2	2.260,00 zł	2.260,00 zł
27.	Alkohol zabija rodzinę	Stowarzyszenie kobiet Aktywnych „Razem Na Kresach”	3	9.900,00 zł	9.897,98 zł
28.	Warsztaty dla ojców	Fundacja im. Św. Cyryla i Metodego	2	3.080,00 zł	3.080,00 zł
				163.569,00 zł	162.087,98 zł

W porównaniu do roku 2015, w roku 2016 organizacje pozarządowe realizowały większą liczbę zadań (rok 2014 - 17, rok 2015 – 19, rok 2016 - 28). Poziom finansowania zadań przez nich realizowanych w 2016r., w porównaniu do roku 2014 i 2015 był wyższy o ponad 30.000,00 zł.

W roku 2016 podstrona internetowa pn „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych”(adres:<http://www.chelm.pl/www/profilaktyka/index.php>) zawierająca następujące dane:

- 1) wykaz aktów prawnych,
- 2) formy pomocy udzielanej przez podmioty lecznicze i stowarzyszenia abstynenckie,
- 3) raporty i analizy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 4) informacje z prowadzonych przez Miasto Chełm oraz jego jednostki organizacyjne działań profilaktycznych,

była na bieżąco aktualizowana.

5. Cel szczegółowy Nr 5

Zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym

Obszar nr 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego – planowane działania

1. Kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych na rzecz odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.
2. Prowadzenie kontroli przedsiębiorców w zakresie zasad i warunków korzystania z posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Kierowanie wniosków do sądu wobec tych przedsiębiorców, którzy nie przestrzegają zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń.

4. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
5. Ograniczenie dostępności fizycznej napojów alkoholowych.

W roku 2016 kontynuowano prowadzenie działań profilaktycznych na rzecz odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Działania profilaktyczne w tym obszarze na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie powierzono Fundacji Działań Profilaktycznych. Fundacja w ramach zadania przeprowadziła trzy, trzygodzinne szkolenia dla właścicieli podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Na szkoleniach zostały omówione wyniki przeprowadzonych w 2015 roku badań w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych i piwa osobom poniżej 18 roku życia, oraz zasady i warunki korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów i piwa. W każdym spotkaniu uczestniczyło od 25 do 30 przedsiębiorców lub ich pracowników.

Przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych dokonywała Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja w 2016r skontrolowała 24 przedsiębiorców z terenu osiedla Zachód i Śródmieście prowadzących działalność gospodarczą m.in. w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych. Nie stwierdzono uchybień, stąd też nie było podstaw do wszczęcia postępowania karnego. Z tytułu przeprowadzonych kontroli Komisja otrzymała wynagrodzenie w wysokości **2.750,00 zł**.

Ograniczenie dostępności fizycznej napojów alkoholowych nastąpiło poprzez zmniejszenie maksymalnej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu(z wyjątkiem piwa) tj.:

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży z 200 na 170,
- 2) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ze 150 na 120,

w wyniku podjętej przez Radę Miasta Chełm Uchwały Nr XVIII/194/2016 z dnia 26 kwietnia 2016r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

6. Cel szczegółowy Nr 6

Reintegracja zawodowa i społeczna osób uzależnionych od alkoholu

Obszar Nr 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego, organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i zawodowej – planowane działania:

1. Dofinansowanie działalności CIS, którego celem jest aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna osób zagrożonych uzależnieniem społecznym m. in. z powodu uzależnienia od alkoholu.

Centrum Integracji Społecznej (CIS) w Chełmie realizuje zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym tj.: bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie powyżej 24 miesięcy, bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego. W roku 2016 w programie reintegracji społecznej i zawodowej uczestniczyły 103 osoby (49 w roku 2013, 107 w roku 2014, 107 w roku 2015), w tym 14 osób (rok 2013 – 15 osób, rok 2014 – 15 osób, rok 2015 – 14 osób) mających ukończone leczenie uzależnienia od alkoholu.

Z monitoringu efektów reintegracji prowadzonego przez Centrum wynika, że 12 osób po zakończeniu programu otrzymało pracę. W porównaniu z rokiem 2015 nastąpił o 60% spadek otrzymania przez uczestników zajęć reintegracyjnych zatrudnienia. Na wspieranie działalności Centrum Integracji Społecznej w Chełmie w ramach Programu przekazano środki finansowe w wysokości **200.000,00 zł**. Były one w stosunku do roku 2015 niższe o 50.000,00 zł.

7. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W CHEŁMIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, których celem jest:

- 1) inicjowanie działań w zakresie zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym kierowanie na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczenia odwykowego,
- 3) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,

- zgodność lokalizacji z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- 4) kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wydanego przez organ zezwalający – art. 18 ust.8 ustawy).

Zarządzeniem Nr 115/11 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 29 kwietnia 2011r, (wraz z późniejszymi zmianami) została powołana Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz został określony zakres i tryb jej pracy. Komisja składa się z 12 osób w tym Przewodniczący oraz Zastępca Przewodniczącego i w ramach jej działają dwa zespoły problemowe tj. zespół motywacyjny i zespół profilaktyczny

W roku 2016 odbyło się:

1. 14 posiedzeń Komisji, podczas których m.in. Komisja zaopiniowała 72 wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i piwa,
2. 38 posiedzeń 3 osobowego składu Komisji przeprowadzającego rozmowy motywacyjne,
3. 24 kontrole zasad korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie w 2016r. wpłynęło 66 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Sposób ich rozpatrzenia był następujący:

- 1) 42 sprawy skierowano do Sądu Rejonowego w Chełmie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (w tym sprawy z roku 2015),
- 2) 13 spraw w toku,
- 3) 4 sprawy zawieszonych/wycofanych,
- 4) 1 uczestnik postępowania zmarł,
- 5) 18 uczestników podjęło dobrowolne leczenie,

Wydatki związane z zastosowaniem obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, funkcjonowaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie w roku 2016 wynosiły **56.382,18 zł** ogółem i przedstawiały się następująco:

- 1) koszty postępowania sądowego (za złożenie wniosku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych w sytuacji gdy w stosunku do osoby, której postępowanie dotyczy brak jest takiej opinii) – 13.744,00 zł,
- 2) koszty opinii wydanych przez biegłych sądowych na wniosek Komisji – 13.680,00 zł,
- 3) wynagrodzenie Komisji w tym: posiedzenia zespołu motywującego, kontrole zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i piwa, posiedzenia główne, wynagrodzenie Przewodniczącego Komisji – 27.750,00 zł

- 4) inne wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji (telefon, wyroby cukiernicze)
– 1.208,18 zł

i były o 9.482,14 zł niższe w stosunku do roku 2015.

Dokonując porównania wskazanego obszaru tematycznego z rokiem 2015 występują tendencje spadkowe w zakresie:

- 1) zmniejszenia liczby składanych wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 2) zmniejszenia liczby wydanych przez biegłych sądowych na wniosek Komisji opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 3) zmniejszenia liczby opinii Komisji w sprawie złożonych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i piwa,
- 4) zmniejszenia wysokości środków finansowych związanych z zastosowaniem obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, funkcjonowaniem Komisji

oraz tendencje wzrostowe w zakresie podjęcia dobrowolnego leczenia w zakładzie leczenia odwykowego w wyniku zmotywowania przez członków Komisji.

III. PODSUMOWANIE

Realizacja zadań zdefiniowanych w obszarach przyporządkowanych do celów szczegółowych Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie na rok 2016 przebiegała zgodnie z założeniami. Zakładane rezultaty w ramach poniższych celów

1. Cel szczegółowy nr 1

- 1) rozszerzenie oferty pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) umożliwienie osobom bezdomnym uczestniczenia w zajęciach korekcyjno-educacyjnych.

2. Cel szczegółowy nr 2

- 1) umożliwienie małoletnim dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz osobom współuzależnionym skorzystania ze wsparcia psychologicznego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chełmie
- 1) umożliwienie rodzinom z problemem alkoholowym skorzystania z różnych form wspólnego spędzania czasu wolnego.

3. Cel szczegółowy nr 3

- 1) podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli, psychologów i pedagogów w obszarze: diagnozowania problemów uzależnień, stosowania sprawdzonych działań/programów profilaktycznych,

- 2) podniesienie wiedzy i zwiększenie świadomości na temat wpływu alkoholu na zdolność kierowania pojazdami,
- 3) umożliwienie dzieciom i młodzieży korzystania z pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem programu profilaktycznego

4. Cel szczegółowy nr 4

- 1) umożliwienie NGO, działającym w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ubiegania się o środki finansowe inne niż budżet Miasta Chełm w związku z zabezpieczeniem ich wkładu własnego w realizację zadań z budżetu Miasta Chełm,
- 2) dostosowanie zakresu zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych do zgłaszanych zadań w powyższym obszarze przez stowarzyszenia abstynenckie, instytucje i jednostki organizacyjne.

5. Cel szczegółowy nr 5

- 1) zwiększenie świadomości przedsiębiorców (sprzedawców) posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu,
- 2) podniesienie wiedzy na temat skutków prawnych dotyczących sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

6. Cel szczegółowy nr 6

- 1) umożliwienie osobom uzależnionym od alkoholu uczestniczenia w zajęciach reintegracyjnych prowadzonych przez CIS,

zostały osiągnięte.